

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:	Felelős szerkesztő:	Laptulajdonos és kiadó:	Telefonszám: 13.
Egész évre . . . . . 8 K	OSZESZLY M. VICTOR.	BALKANYI ERNŐ.	Szerkesztő és kiadóhivatal: Balkanyi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.
Fél évre . . . . . 4 "	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.		
Negyed évre . . . . . 2 "			
Egyes szám ára 20 fillér.	Nyílttér sora 1 korona.		

LEMBERG.

Alsólendva, június 25

A lemergi kormányzósági palota erkélyéről, amelyről két hónappal ezelőtt a cártól odaparancsolt néptömeg Lemberg városának Oroszországhoz, még pedig örök időkre való hozzácsatolását volt kénytelen meghallgatni, ismét a Monarchia lobogója leng s hirdeti győzelmünk ünnepét. Oly érzésekkel tekintenek kedd óta a központi hatalmak, de még Törökország milliói is az Ég felé, megrongált és átlótt, de diadalmas zászlóinkra, amelyek kifejezésére szavak nincsenek s csak a lelünk mélyéből kitörő örömkriáltásokban nyilvánulnak meg. Az emberiség történelmének egyik legnagyobb háborúját megnyertük, legendás, alig hihető győzelmet arattunk. Szövetséges népeink egyelőre csak a segítségükkel, emberfeletti kitartásukkal és hűségükkel a nagyzási hóbort utolsó maradványait.

Tizenegy hónapig nehéz küzdelmünk legnagyobb győzelmét most arattuk, visszafoglaltuk azt a várost, melynek kiváló fontosságát az ellenségek kara is nem egyszer hangoztatta. Amivel a nagyherceg hada ellenállás és erő tekintetében még birt, azt most Lemberg védelmében kiadta. Nem használt itt az embermészárló fővezér semmi-féle taktikája, ijesztése: Monarchiánk és

szövetségesünk népeinek ereje, kitartása és minden bámulatot felülmuló hősiessége Oroszországot, a kolosszust, a „félelmes gőzhenger”-t halálosan találtan visszazorítja keleti részeibe.

A Dunajectől Lembergig való titáni küzdelmet megnyertük, kétszáz kilométernél hosszabb győzelmű uton minden idők legnagyobb hadát megzúdítottuk, tönkretettük.

Tudjuk, hogy Monarchiánk e fényes fegyverténye még nem jelenti a háború végét. A tisztánlátást azonban ütéseink már megteremtették, mert aki látni akarja, az megismerheti, hogy hol van az erő, vas-kítartás, ki bírja tovább: a komoly becsületesség, vagy az álnokság és az ámitás. Megvertük legnagyobb ellenségünket, legyőztük az ántant legfőbb reményét. Had-serege számbeli sulyban felülmúlta az ántant többi szövetségeseit együttvéve s az a számbeli fölény volt ellenségeink győzelmű mámorának főrugója. A mai helyzet igazolja, hogy föladatunk felét jól megoldottuk. Bebizonyítottuk a tények győzelmét és a retorika csodját. Mit ér Joffre megtört offenzívája folytonos ismétlésben, midőn a bejelentésnél tovább nem jut? Ki bizik manap Kitchener mesebeli milliós hadseregében, amely mindig csak papirosan marsol, vagy Grey ur fontjaiban, amelylyel meg akarja nyerni a háborút? Talán Salandra és Sonnino beszédei, amelyek az utcán győztek, vagy D'Annunzio tirádjai meghódítják a tengerpartot? Ellenségeink szavaira mi

tettekkel felelünk. Mostani diadalmas tettünk: Lemberg. Ez a tettünk megnyitotta mind-azok szemét, akik tisztán és elfogulatlanul akarnak látni és itélni.

Istenem, mintha csak tegnap lett volna, hogy a fehér cár és fekete lelkű nagyhercegei ellátogattak a meghódított galíciai fővárosba és ott megesküdött az Atyuska, hogy az oroszok marad Lemberg örökre, ha mindjárt a pokol ördögei szövetségeknek is ellene. És azután milyen lázas sietséggel rendezkedtek be Lembergben, milyen veszett kapkodással tettek mindent oroszra, mintha ennek a pünkösdi királyságnak sohasem szakadna vége.

És vége szakadt. És fuccs lett minden. Lemberg ismét a miénk, Lemberg falán ismét a monarchia lobogói lengenek. Csapatáink, apáink, fiaink, testvéreink ezzel egy álmot, egy szépséges, egy lehetetlennek tetsző álmot éltettek meg velünk. Kiáltunk hozsannát feljűk, mert nincs a világnak annyi babérja, borostyanja és érdemrendje, amely be tudná borítani győzelmű jelekűl azt a vitészetet, ami a diadalmas fegyverekről ragyog a világra. Lobogjon fel a lelkesedés lángja az országban, mert Lemberg örök dicsősége, büszkesége lesz a szövetséges fegyvereknek.

Adakozunk a Vöröskereszt Egyletnek!
Az özvegyek és árvák segélyezésére vásároljunk hadisegély-postabélyeget!

A havasi virág.

irta: GYARMATI ISTVÁNNÉ.

Már érezni lehetett a nyár közeledtét: május halkodott az elvirágozott galagonya bokrok fölött. Az orgonák utolsó mámoros csókjukat váltották a langyos szellővel. A gabona tele volt sörva reszkető sárga porral. A fészkekből csicsérgés hallatszott... a családi élet költészetével volt felmagasztosulva minden bokor.

A leány finom kezét a férfi erős jobbábjára tette, aki hosszan, némán nézett reá. Látszott rajta, hogy beszélni szeretne, hogy azt a rövid időt a válásig szeretné kiaknázni... De mintha valami lenyitögött volna egész valóját.

A leány ajkai is megmozdulnak, de nem beszél, mert fél, hogy hangja reszketésével többet fog elárulni, mint amennyit akar. A férfi, a fiatal, a daliás hadnagy, a menetszázad csukaszürke egyenruhájában van. Csakójában fehér orgona-virág pompázik.

A kínos csendet a hadnagy törte meg. Szintelen hangon kezdett beszélni:

— Várjon meg engem, ne dobjon el magát senkiért. Hiszen szeret, ide engedett a közelebe, maga, aki oly büszke. Várjon reám, legyen hűséges hozzám, vissza jövekk magáért Mária, vizen, tűzőn, ezer veszélyen keresztül is. Szeretem!

A leány félíg lehunytt szemekkel nézte a hadnagyot, aki jóval magasabb volt nálánál; ifjú, erős és bátor, mint a mitológia istenei. Boldogan hallgatta szavait, aztán megszólalt:

— Én is szeretem magát, tán még jobban;

kevesebb lánggal talán, de mélyebben. Várok türelemmel és reméllek. Hisz a remény szebb a valóságnál is. De ha elhagy, elfelejt...

Az ifjú nevetett. Azt a képtelen gondolatot nevette, hogy ezt az angyalt ő, éppen ő tudná elhagyni. De mikor a leány csodálkozó, kérdő tekintetét látta, haikán mondta:

— Miért kételkedik szavaiban, Mária? Miért szomorít meg hiteltelenségével? Hiszen én viszontszerelme nélkül nem is élhetek. A maga szerelme ad nekem bátorságot, erőt, kitartást. Ha elesüggedek, ha kifáradok és nem tudok már hinni, remélni sem, elég lesz egy pillantást vetnem fényképre, melyet keblemen hordok, hogy újra lelkesedjem, új erőt, vigaszt és reményt találjak. Elég lesz egy tekintet fényképre, Mária, hogy az a bájos, kedves arc azokra a boldog órákra emlékeztessen, melyeket a maga körében töltöttem. Megnyugtatót és serkent, buzdít majd a harcban és a tudat, hogy vár reám és ha vége lesz a háborúnak, visszajövök. Mária, örökre az enyim leszel!...

A leány csillogó szemekkel, boldogan hallgatta. Aftonta őt a karjaival a férfi és sirt, nevetett a boldogságotól, mint a gyermek.

— És mivel bizonyított be hűségedet? — kérdezte mégis aggódva a leány.

— Ezer szerelmi vallomással. És ha a vér-virágok közt egy fehéret is találak, azt örök hűségem jelűl elküldöm neked. S ha nem irnék szerelmi vallomásokat és nem küldök több virágot neked...

— Akkor nem szeretsz tovább...

— Akkor nem élek már.

— De csak írv, mert ha elmarad a leveled, én nem élem meg a következő napot...

A kis hadnagyot felvirágozott, fellobogóztott vonat vitte messze északra. Vig volt ő is, mint a többi katoná, bátor és bizakodó. Elhittette magával, hogy baj nélkül fog visszatérni! Bizott a szerencséjében.

Mérsz volt, vakmerő, nem riadt vissza semmitől. Már az első ütközésben kitüntette magát és egy nagyban csata után bátor magattartásáért érmet kapott. De nem elégedett meg egyszeri kitüntetéssel, máris újabb dicsőség után vágott. Mert titokban arra gondolt, hogy milyen büszke lesz majd a hősré otthon egy bájos leányka. Ha csak egy órai pihenése volt is a lövészárokban, enyélő, vigasztaló, vágó levelet írt szerelmének...

Egy borus, esős napon a hadnagy azt a parancsot kapta, hogy őráratot kell vezetnie a közeli faluba, melyet oroszok tartottak megszállva. Ki kell fürkészni, puhatolni az ellenség hadállásait, elhelyezkedését és mindenről pontos, kimerítő adatokat szolgáltatni a parancsnokságnál. A terv kivételre veszedelmes volt. De a kis hadnagy dicsőségért szomjazó lelkét épp ez izgatta. Alig várta, hogy indulhasson.

Az őrárat élén léptetett lován. Az ut egy erdőn vezetett keresztül. Óvatosan, fürkészve, figyelmesen tekintgetett körül a rengetegben. De sehol semmi nesz. Mindenütt néma csend honolt, csak a falevelek halk sutogása és néha-néha egy madárútt hallatszott. Emberei

Közélelmezésünk.

Irta: Dr.

Az elmúlt héten igen élénken foglalkoztak az összes napilapok a főváros élelmezésének bajjaival s nagyon erélyes hangon tiltakoztak (zárlat között megjegyezve: kellő eredménnyel), hogy az illetékes hatóságok a tulzott és már szinte elviselhetetlen drágasággal szemben teljesjen tétlenek. A közmegegyezés már régebben is állást foglalt a termelők és árusítók zsaroló ármegeállítása ellen, de a lapok számára a közvetlen impulzust mégis csak azok a parázs botrányok szolgáltatják, amelyek a fővárosi vásárcsarnokokban ismétlődve lejátszódtak s amelyeknek jó néhány kosár tojás és nem egy kofa-konty esett áldozatul.

Ugyanazok az okok, amelyek a fővárosi fogyasztó közönségét a tetlegességig felizgatták, sajnos, a kis kisvárosi piacukon is megvannak s hetről-hétre nagyobb elkeseredést szülnek a vásárló közönség körében. Mert akkor, amikor egy fej keltáposztát 30–40 filléért, 3 darab tojást 40 filléért, egy kis tányér cukorborsót 28 filléért (egy kilogramm ára ez alapon 1 K-nál is több), egy pint (nem is egészen másfél liter) tejet 40 filléért, 20 kede vajjat 1 koronáért, egy pár (négy toltatlan) csirkét 2,40, sőt 3 koronáért mérészelnek árusítani, ez már nem tekinthető másnak, mint a szorult helyzet szemérmetlen kihasználásának.

Városunk fogyasztó közönsége valóban sokáig tűrte ezt a lelketlenségig menő uszort, főleg a kistermelők és kofák részéről, de végre is mint mindennek, az emberi türelmenek is van határa s nem lehetetlen, hogy egyszer csak minálunk is megtepett kofa-kontyok, összezuzott tojások kosarak s földre mázolt tejes kőcsögek fogják a piacon beszélni a közönség türelmenek véges voltáról.

Néhány héttel ezelőtt örvedetesen láttuk, hogy a helyi hatóságokban megvan a jó szándék ahhoz, hogy az eléggé el nem itélhető piaci uszoranak erélyes beavatkozással véget vet. Sajnos azonban, a hatósági intézkedés egyebet nem tett, mint hogy elrendelte a piaci idő kezdetét, asztalokat csináltatott ott az élelmiszereknek (hogy még az asztalok használati díjával is drágábbá tegye az árakat) s megszabta a tejenek és a tejtermékeknek az árát. De istenen, másból is él az ember, mint tejből és tejtermékekből s mivelhogy más cikknek az árát is felemelték legutóbb ször indokolatlanul, kapzsiságból az eladók: nem szabadna a hatóságnak megállni ezeknél a cikkeknél.

szótlanul követték. A hadnagy élesen fűrészszó zemei egy nagy fa tövében hosszú, karcu száron nyílladozó bíborpírszínű, bársonyszirmu virágot pillantott meg. Gyorsan legrögt lováról, a szíve nagyot dobott. Úgy megörült a szép, eddig még nem látott virágnak, mintha csupán ezért a kellemes hangulatos percért lovolgott volna idáig. Körülnézett. Milyen csönd, milyen béke, milyen gyönyörű, idilliikus kép. Örökzöld tük hullottak halk neszsel a földre.

Mosolyogva tépte le a virágot és arra gondolt, hogy leprésli és elküldi levélben Mariának.

Egy dörömlés s a hadnagy véresen bukott a letépett virág helyére. Oroszok törtek elő. Rövid harc fejlődött ki a két csapat között.

A jó magyar fiúk elsántán védtek magukat. A fák, meg a bokrok jó fűzőket nyújtottak.

Az eredmény az lett, hogy az oroszok közül aki nem sebesült vagy nem halt meg, megadta magát.

Mikor végeztek az ellenséggel, a derék katonáknak első gondolatuk a hadnagyuk volt. Közöttük egynek sem történt baja, a győzelem annál nagyobb volt.

— De mi történt a hadnagy urral?
Sietve mentek feljé. Ott a nagy fa alatt a letépett ctyklamen helyén a hadnagy fiatal, meleg vérenek bíbora égett. Lehajoltak hozzá. Nem volt már benne élet.

Könnyes szemmel, meghatottan állta körül hadnagyát a kis őrjárat. Meglátták a halottnál a virágot.

— Szegény hadnagy ur! Ezért a hitvány virágrt halt meg...

A halott merev arcán boldog mosoly ömlött végig. A hideg kéz görcsösen, félelen szorította a lankadt virágot.

Mivel a közönség köréből csak igen kevesen tudják, hogy tulajdonképpen mire is terjedhet ki e teren a hatóság beavatkozása, tán nem lesz érdektelen, ha olvasóinkat ily irányban — ha csak néhány szóval is — felvilágosítjuk.

Közgazdasági alaptétel, hogy valamely jószág árát egyrészt a termelési költségek, másrészt a keresletnek és a kínálatnak egymáshoz való aránya állapítja meg. Ez utóbbit illetőleg: ahol nagy a kereslet (vagyis sok a venni akaró) és keves a kínálat (vagyis az eladó), az ár magas lesz; ellenkező esetben alacsony. Normális viszonyok közt az árak árának megállapítása helyesen csakis e tényezőktől függhet, de kivételes esetekben — főleg a fogyasztó közönség kizárásának meggátálása céljából — nemcsak megengedett, hanem szükséges a hatóságnak megfelelő beavatkozása s az árnak hatósági uton való megállapítása is.

Ezeknek a theoretikus elveknek megfelelő rendelkezéseket megtaláljuk tételes jogszabályainkban is. Az 1912:63. t.-c. 7. §-a szerint azokon a helyeken, ahol a fogyasztási cikkek aránytalanul megrágultak, a miniszternek a közigazgatási hatóság javaslatára elrendelheti, hogy a legszükségesebb élelmezési cikkekért követelhető legmagasabb árakat a közigazg. hatóság arra az időre és azon a helyen megállapítsa.

Tagadhatatlan, hogy a hatósági ármegeállapításnak káros következménye is lehet. Egyrészt ugyan a fogyasztók előnyére szolgál, mert a hatóság (maximális) árának magasabb áron a kérdéses fogyasztási cikkek áruba bocsátani nem lehet; de viszont azzal a hátrányos eredménnyel is járhat, hogy a termelők és árusítók esetleg részben elmaradnak a piacról, ami végül is nem vezetnehéte egyébre, mint az inséges helyzet növekedésére.

Kolera Alsólendva közelében.

A pozsonyi vegyvizsgáló laboratorium megállapította az ázsiai kolerát.

Szombaton érkezett meg az alsólendvai főbizságbírói hivatalhoz a pozsonyi vegyvizsgáló laboratorium távirati válasza a járásunkban mult héten előfordult koleragyanus esetekre vonatkozólag. A pozsonyi laboratorium göröcsövi vizsgálata megállapította, hogy a **Murabarátián f. hó 14-én elhunyt Kavas István 37 éves földmives halálát tényleg ázsiai kolera okozta.**

Az eredmény hírére a hatóság még szigorubbá tette az óvintézkedéseket. A fertőzött házat előzőben dezinficiáltak. Mindazokat, kik Kavassal érintkeztek, megfigyelés alá helyezték s csak a megfigyelési idő telte után engedték ki őket. A Murát mindenütt örök őrzik, mert immár bizonyosra vehető, hogy a folyam vize van megfertőzve. A Mura mentén levő s a Murához közel eső községekben az országos vásárok, bucsuk, összejövetelek tartását megtiltották. Intézkedett még a hatóság, hogy a Mura-menti községekben a községi előjárók eber figyelemmel őrködjének a tisztaság fölött s naponként házról-házra járva írják össze a betegeket s minden gyanus megbetegedést azonnal jelentsenek. Azonkívül minden községben fairagaszok adják meg az utmutatást a veszedelem elkerülésére.

Ennek az erélyes intézkedésnek köszönhető, hogy a **murabaráti esetenél több koleraeset járásunkban nem fordult elő.** (A murahelyi haláleseteknél ugyanis nem állapított meg kolerát a göröcsövi vizsgálat.) S valószínűleg sikerül is elfojtani a veszedelmet, ha a közönség megfogadja a jó tanácsokat, higiénikusan él s főleg a Mura vizével nem jön semmiféle érintkezésbe.

A hatóság minden községben plakátok útján hívja fel a lakósság figyelmét a kolera elleni védekezésre. A plakát többek között ezeket mondja:

1. A kolera hasmenéssel, hányással, görcsrel és gyors elyengüléssel jár.
2. A kolera nagyon ragadós betegség; csirája (ragálya) a beteg béluürülékében, hányadékában van.
3. Átragadhat az egészségesre mindarról, ami

E körülmény tudatában és megfelelő mérlegetésével a miniszternek csakis kivételes esetekben élt az ármegeállapítás jogával, amikor t. i. ezt a legnagyobb kényszerűség elkerülhetetlené tette (gabonaméneklél, lisztnél stb.) De a sok helyütt tapasztalt élelmezis-uzsorát mégis megakadályozandó és megtorlandó, a belügyminiszter 5600—1914. B. M. eln. szám alatt az országos összes törvényhatóságaihoz intézett rendeletet adott ki, amelyben az élelmiszerek és az egyéb elsőrendű szükségletek kielégítésére szolgáló cikkek árának aránytalanul magas összegben való megszását 15 napig terjedhető elzárással és 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő kihágásnak minősíti, még azon esetben is, ha az árának túlmagasan való megszásása a kereslet rendkívüli fokozódása következtében történt volna.

A belügyminiszter e rendeletével igen-igen tág körű discretionális hatalmat adott a közigazgatási hatóságok (első fokon a főszolgabírák, illetve rendőrkapitányok) kezébe, amennyiben az egyes konkrét esetekben az ő megítélésükre bizza, vajjon túlmagas-e valamely élelmicikk ára, vagy sem.

Helyes belátással, megfelelő mérlegetéssel, de egyuttal a szükséges szigorral e rendelet alapján közigazgatási hatóságaink gyökeresen megszüntethetnének minden néven nevezendő visszaélést a piacon. Ne álljon meg a hatóság a kezdet legelőjén, hanem a maximális ármegeállapítást terjessze ki a piac minden cikkére, örökjéki, hogy a rendeletnek é-vény is szerzettessék s büntessen szigoruan minden visszaélést, mely a fogyasztók indokolatlan kizárolására s a háborús helyzet joggalán kihasználására irányul. Az egész város érdeke követeli, hogy végre történjék valami a piacon, mert már-már fogyóban van a közönség türelme s félo, hogy még cifra botrányok szülo-oka lesz a piaci élarusítók lelketlen kapzsisági.

a kolerás béluürülékével, vagy hányadékával bepiszkolódtól és pedig különösen a betegről, ápolójáról, ruhá-, fehér- és ágyneműjéről, evő- és ivóeszközöiről, edényeiről, ételéről, italáról.

Veszedelmes az a holmi is, melyet a kolerás beteg nem használt ugyan, de a lakásából, házából való. Hasznaldes az is, ami sok ember kezén fordul meg, pl. piaci, korcsmai, kávéházi evő- és ivóeszközök, továbbá bepiszkolódtól pénz stb.

4. A kolera leginkább arra ragad át, aki a beteggel, vagy holmijával bánik és mosatlan kézzel eszik, iszik, vagy mosatlan kezébe fogott tárgyat (dohányzó, író, vagy egyéb eszközzel) nyul a szájához.

5. Igen sokan betegedhetnek meg akkor, ha a kolerás beteg ürüléke, hányadéká, vagy szennyes mosdóvíze kutba, forrásba, folyóvízbe, vagy egyéb ivóvízbe jut, amelyet sokan használnak.

6. Leginkább az betegnek meg, aki gyomrát romlott (soká állott) eledel, nyers zöldséggel (például ugorkával, salátával, hagymával), gyümölcseel, szeszcs itallal elrontotta, aki magát és lakását tisztátalanul tartja és szufoltan, azaz sokadmagával szüken lakik.

7. A kolerától megóvhatja magát az ember: ha nem látogat kolerás beteget; ha nem jár összejövetelekre (halotti torra, vásárokra stb-re);

ha gondosan mosakodik s különösen kezét minden etkezés előtt tiszta vízzel, szappannal mossa; ha csupán frissen főzött vagy süített eledellel él és evő- s ivóeszközöit forró lugos vízben mossa, a kolera-fertőzésre gyanus vízből származó halat pedig forró vízben bontja és mossa meg;

ha ivásra olyan vizet használ, amelyet felforraltak, aztán lehűtöttek és ha az elttelt eledelt s az ivóvizet gondosan fedve tartja; ha evésben, ivásban mértékletes és gyomorrontó italoktól tartózkodik;

ha önmagát, ruházatát, ugyszintén lakását (házát) és udvarát tisztán tartja. Gondoskodni kell, hogy legyen a ház udvarán zárt gödörrel elalott árnyékszék, mert abból is veszedelem támadhat, ha a béluürülék szanaszét szivárog (kutba, folyóvízbe), vagy ha kutya, tyuk vagy egyéb háziállat széthordja.

8. A kolerás, ugyszintén a gyanus beteget az előjáróságnál minél előbb be kell jelenteni.

Szózat.*)

Irta: Rákosi Jenő.

Az Európát dúló világháboru borzalmasan gazdag képsorozatai felett egy aszszonyi alak lebeg, mintha e háboru tüzein keresztül emelkednék fölünk egy jobb világba.

De bánatos szeme itt csüggy az elhagyott földön a maga szegény árváin, akiknek anyja, és százezer más árván, akiknek patronája volt életében.

Hohenberg Zsófia hercegasszony volt a Zsófia Gyermekszanatórium védőasszonya és most árván maradt tőle a sanatórium maga is.

Mert hiszen azért, amiért e rettentő háboruban a magyar vitézek halálmegevetéssel küzdenek: az ő vére hullott el elősőknek azért a nagy és szent célért.

Azt hittük, hogy a béke munkáiban várja őt egy nagy történelmi küldetés a nemzetek boldogítása körül, mert lám, aki a szerelem csodás és titokzatos lobogója alatt formálta a maga és fenséges férje életét, rakta meg családi fészket és készült a feladatára, hogy egy koronás főnek legyen gondonyhító menedéke és biztató anyja: azt váratlanul egy durvább kéz kegyetlenebb történelmi küldetésbe taszította át könnyörtelenül. Ő volt a Gondviseléstől kiszemelve arra, hogy holttestén át lépjen közbénk a háboru réme, amelynek véres feladata, hogy igazságot tegyen népek, nemzetek, országok és fejedelmek között.

És most, amikor hadaink páratlan kitartása és vitézsége folytán ennek az igazságnak közeledő lépteit mintha már hallánk: gondolatunk odaszáll a fejedelmi asszonyhoz, árvák anyjához, árvák patronájához és idézzük elszállt alakját, hogy felmutassuk a fogékony szívek előtt.

Mert emléket szántunk neki, hozzá méltó emléket, nem köibe, hanem szívekbe, halás gyermekszívekbe vésvé.

Testi élete meghalt egy világkatasztrófa zord előjátékában; lelke éljen elmulhatatlanul a jótékonyágban, a segítségben, a szeretetben, a hálában.

Hohenberg Zsófia nevére gyermekvédelmi alapot kívánunk létesíteni s ebben fordulunk a magyar nemzet gyermekeihez, hogy segítsenek meg bennünket. Aki valaha boldog volt anyaságától, aki mint gyermek volt boldog édesanyja mellett, aki mint árva valaha könnyet ejtett és érezte felebarátja simogató kezét, avagy aki meglátta vigasztalás nélkül az árvaság keserves ábrázatát: a boldog boldogságának okáért; aki boldogtalan, az azért, mert tudja, mit jelent árvának, betegnek, szegénynek, boldogtalanak lenni: mindenki a saját jó szívéért és Hohenberg Zsófiának boldogsága teljében átlőtt anyai szívéért jöjjön és segítsen adományával nemes és szent célunkban.

A háboruban elfolyt vér, a békében folyandó könnyözön keserveit akarjuk enyhíteni és egy mártírasszony tragikus halálának emlékébe kapcsoljuk a jó cselekedeteket, melyre társul kérjük a magyar társadalom szívét, lelkét, eszét és becsületes két kezét, Isten és az árvák nevében.

HIREK.

Válasz.

Tudom én, hogy szenvedett éretem,
Hogy sok álmatlan éjszakája volt,
Minden dolgát elhagytam miattam,
Lelkében csak a nagy bánat honolt.

Hogy szíve csak a szívemért égett
És lelke a lelkeimét kívánta,
Mosolyára a bú árnyat vetett,
Kinok gyötrelme arcát beásta...

Tudom, érezek örökre mindent,
És soha, soha el nem felejtém,
Hogy igaz, mélységes szerelmének
A tanuja egyedül el lehettem...

Mátrai Ferenc Béla.

Soroztak,

pántlikás, bokrétás legények, piros arcuak, duzzadók a jó falusi levegőtől, összeölekezve nótáztak végig az utcán. A hosszú, nemzetiszínű pántlika uszott utánuk a levegőben, mint ősszel az ökörnyal.

Nem volt szomorú egyik sem. Vidámak voltak. Pedig tudta mindegyik, hogy ahova menni fognak, onnan igen sokuk számára nem lesz visszatérés.

Őrült a lelkem, amint hallottam, láttam őket, a még gyermekeket, a 18 éveseket, akiknek még az anyjuk köténye mellett volna a helyük és ime, most öneik is meg lett adva a mód, hogy tanúbizonytságot tehesenek arról, hogy nem hiába születtek magyarnak. Őrült a lelkem, amint hallottam az egyszerű nótájukat:

„Édes anyám ne sirasson,
Lesz majd nekem rózsás sírom
Az orosz, vagy olasz határon...”

Befordulunk a Korona udvarába. Ott is mind jókedvű pántlikás gyerekek. Ugy szerettem volna magamhoz ölelni valamennyit. Büszkeségtől kipirult arccal nótáznak, tréfáloznak, nevetgélnek. Csak az egyik sarokban gubbaszt egy legény szótalanul, lehorgasztott fejvel, nóta nélkül, szomorúan. Olyan furcsa kép: egy szomorú a sok vidám, önelgült, ragyogó arc között.

Nem tudtam megállni szó nélkül.

— Mi baj van, szomszéd?

Nem felelt, elfordult és sirt. Igen, leírom még egyszer: sirt. Most még jobban érdekelt a dolog. Egyik társát szólítottam meg. Az elmagyarázta, hogy abból a faluból, ahova ők valók, minden szála a legényeknek bevált, csak éppen ez az egy nem. S most ez az egy szegényei magát s nem mer velük hazamenni.

Vigasztaltam a szomorkodót, hogy itthon is lehet szolgálni a hazát. Nem sirt már, de vigabb se lett a képe. Nyilván nem hitte el a beszédemet.

... Ennek az esetnek már egy hete. Kezdem feledni az egész dolgot. Ma olvastam, hogy az ország minden részéből mind többen jelentkeznek öregek, aggok, a kik sorozás nélkül akarnek az olasz ellen menni. Ez a dolog eszembe hozta azt a másik dolgot.

És eszembe hozta, hogy Nikolajevics, Grey, Kitschener és Salandra urak ezt a nemzetet, ennek a nemzetnek a katonáit akarják megverni...

— **Megszűnt a hadimenetrend.** Az olasz hadüzenet következtében tudvalevőleg Nagykánizsa és Prágerhof között a Déli Vasuton hadimenetrend lépett életbe. A Déli Vasut értesítése szerint e hó 20-án éjfélben a hadimenetrend megszűnt s azóta ismét normális a vasuti forgalom.

A KORMÁNY

megszabta az új gabona árát.

— Saját tudósítónktól. —

A hivatalos lap tegnapi száma közli a kormány rendeletét, amellyel megállapítja az új termész gabonaneműek maximális árát. A rendelet értelmében Zalavármegye területén az új gabonának a következő árai lesznek métermázsánként:

Buza: Julius 10-étől 21-éig 40 kor. 50 fill., július 22-től 31-éig 39 korona 50 fillér, augusztus 1-től 10-éig 38 korona 50 fillér, augusztus 11-től 21-éig 37 korona 50 fillér, augusztus 21-ike után 36 korona 50 fillér.

Rozs: Július 10-től 21-ig 32 korona, július 22-től 31-ig 31 korona, augusztus 1. után 30 kor.

Árpa: 29 korona.

Zab: 28 korona.

Kétszeres: A kétszeres maximális ára mindenkor a keverékben levő buzamennyiség és rozsmennyiség maximális árának összege.

A maximális árakban benne van a rakódó állomáshoz való szállítási költsége is, szák nélkül, készpénzfizetés mellett.

— **Hivatalvizsgálat a kir. járásbírósnál.** Horváth Sándor zalaegerszegi kir. törvényszéki elnök, dr. Wittek Zoltán törvényszéki jegyző kíséretében hétfőn este városunkba érkezett. A törvényszéki elnök egész héten át Alsólendván tartózkodott, mely alkalommal a helybeli kir. járásbírósnak ügykezelését vizsgálta meg. A vizsgálat tegnapi délután tartott, amikor is az elnök a legnagyobb elismeréssel adózott dr. Gefferth Elek vezető-járásbírónak a tapasztalt rend és pontosságért. Horváth elnök és a kíséretében levő dr. Wittek tegnap a délutáni vonattal visszatartak Zalaegerszegre.

— **Gyászrovat.** A régi vármegyei közéletnek egyik sokat szerepelt, tipikus alakja halt meg Letenyén. Nemesvédi Zakál Gyula ügyvéd, Zalavármegyei törvényhatóság bizottságának hosszú időn át volt tagja a megboldogult, aki 79 éves korában rövid szenvedés után hunyt el. Özvegye, két gyermeke, nagyszámu unokái és dédunokái gyászolják.

— **Az új iparkamara elnök.** A soproni kereskedelmi és iparkamara tegnapelőtt tartotta elnökválasztó közgyűlését. Elnökké egyhangú felkiáltással Spiegel Szigfrid, a kamara eddigi alelnökét választották meg.

— **A dunántúli ref. püspök halála.** — A dunántúli református egyházkerületnek nagy gyászja van. Az egyházkerület tavaly megválasztott püspöke, Baksa Sándor, a héten váratlanul elhunyt Kunszentmiklóson. A 83 éves aggfőpap fiatalabb éveiben mint író is szép pozíciót vívott ki magának.

— **Halál a harcterén.** Mult pénteken egy rózsaszínű tábori levelezőlap szomorú hírt hozott a harcterőről. Rózska Károly, volt muramelencei tanító, a galiciai harcterén folyó hó 4-én villámcsapástól szörnyet halt. Rózska mintegy hét évvel ezelőtt került el járásunkból, honnan Sümegre neveztek ki állami tanítónak. Sümegen csakhamar felismerték rendkívül agilitását s egész esomó társadalmi intézmény vezetőségébe bevásztották. Rózska tragikus haláláról sümegi lapjaink, a „Sümeg és Vidéke,” többek között ezeket írja: „Rózska Károly halálával súlyos csapás érte nemcsak családját, hanem Sümeg népevelését és társadalmi életét is. Hazájának, iskolájának és családjának izzó szeretete égett lelkében. Ez a szeretet fáradhatatlan munkásságban és szigorú tanítói és katonai pontos, lelkiismeretes kötelesség teljesítésében nyilvánkozott meg, mint élő cselekedetben. Ahova oda állott, ott talpig ember volt. Evvel a lélekkel dolgozott itthon az iskolában és a társadalomban a beékes munka idején és evvel a lélekkel harcolt ott fenn, a Kárpátokban és Galiciában a Haza győzelméért.”

— **A drágaság ellen.** Muraszombat már intézkedett. A főbíró ott összehívott egy bizottságot s a bizottság megállapította minden néven nevezendő élelmi cikknek az árát. Nálunk? Ugyan, mi is történt nálunk?!

*) A humánus cél érdekében felkértünk a fenti cikk leközlésére. A szerkesztő.

— **Kinevezés.** Dr. sípekí Balás Béla főispán C z o b o r Mátyas zalavármegyei másod-főjegyzőt tb. főjegyzővé nevezte ki. A kintünetés egy rendkívül munkabíró férfiú magyaránny, sokoldalú tevékenységét jutalmazza.

— **Koleragyanus megbetegedések a Mura mentén.** Murakirályon a héten két, Muravidék pedig egy koleragyanus megbetegedés történt. Murakirályon az egyik beteg meg is halt. Megállapította a vizsgálat, hogy az áldozatok megbetegedésük előtt a Mura vizéből ittak. Ezek az esetek még jogosabbá teszik azt a föltevést, hogy a Mura vize kolerabacillusokkal van megfertőzve. A Mura felső folyásánál, Stájerban egy nagyobb fogolytáborban nemrég néhány kolerás megbetegedés fordult elő s azt hiszik, onnan ered a Mura vizének fertőzőképe.

— **A kormány lefoglalja az ideai termést.** A kormány rendeletet adott ki, mellyel az 1915. évi buza, rozs, kétszeres, árpa és zab termés zár alá vételéről intézkedik. A közlelemzés és a közszükséglet jövő évi biztosítása érdekében az új buza, rozs, kétszeres, árpa és zabtermés árusítása és forgalomba hozatala csak a miniszterium rendelkezési értelmében és az általa megállapított feltételek mellett történhetik. Evégből minden termésnek 1915. évi buza, rozs, kétszeres, árpa és zabtermését a kormány zár alá helyezi s azzal a termelő csak a rendelkezés megszábot korlátok között rendelkezik. A zár alá vétel a munkabér, aratórés, vagy konvenció fejében kapott terményekre is kiterjed. A termelő a zár alá vett termésnek azt a részét, melyet saját házi és gazdasági szükségletére magának megtarthat, szabadon felhasználhatja. Házi szükséglet címén fejekint és havonként a rendelkezés felsorolt gabonafajtáinak együttevűve 18 kilogrammot lehet csak számításba venni és pedig azon személyek után, kik a termelő háztartásában rendszerint természetbeni ellátást élveznek. Gazdasági szükséglet címén csak a természetben kiszolgáltatandó terménybeni járandóságok, a vetőmag és állatállomány szükséglete használható fel. A régebbi kormányrendelet, mely az új termésre nyújtandó előlegről intézkedik, érvényben marad.

— **Elhalasztott közgyűlés.** A helybeli áll. polgári fiúiskola segélyező egyesületének közgyűlést az érvénytelenség miatt — f. hó 30-án, szerdán délután 5 órára halasztották.

— **A bánokszentgyörgy — becs helyi vicinális.** A kereskedelmi miniszter a bánokszentgyörgy — becs helyi vicinális vasút előmunkálati engedélyt további egy évre meghosszabbította. Az engedély tulajdonosa Breuer Vilmos bánokszentgyörgyi földbírtokos. Az építendő új vasutat beárazás lesz az alsólendva — nagykanizsai vicinális vonalra s úgy kereskedelmi, mint a katonai, mezőgazdasági, továbbá személyforgalomban nagy szerepe lesz.

— **„Bömbölli Piku” a hadbírószék előtt.** Bömbölli Piku, vagy rendes néven F e h é r Miklós hármasmalomi származású alsólendvai köcsislegény vítezi tettei eléggé ismertek olvasóink előtt. Ez a kedvesével a redicsi uradalmi erdőben élte át, ahol galyaköből és sárból kunyhót rögöntött s onnan szokott éjszakánként betörő-körütra indulni. Hetekig tartó lazás hajszá után a dobrii csendőrség fogta el Lendvaufaluban a korcsmában. Fehér onnan behozták Alsólendvára, innen pedig Nagykanizsára az ezredébe kísérték. Azóta nem érkezett semmi hír felőle. A múlt héten aztán hirtelen jött, hogy a hármasmalomi Sobri Jóska fölött a napokban itékezett a pozsonyi hadbírószék. Fehér a tárgyaláson szép sorjában elmondta vítezi cselekedeteit, amelyekért a bíróság **tizenhat hónapi börtönrre ítélte.** Fehérrel azonban egyelőre nem tölteszik le a büntetést, hanem a tárgyalás után nyomban beosztották egy menetszádba s a hadbíró küldték. Majd ha vége lesz a háborúnak s Fehér szerencsésen hazakerül, majd csak akkor illi le jól megérdemelt büntetését.

Nagy tűz egy közeli községben.

— Saját tudósítónktól. —

A múlt csütörtökön óriási tűzvész pusztított Lentikápolna községben, mely a nagy szárazságban és vízhiányban az egész falut elhamvasztással fenyegette. — Amint a megejtett vizsgálat folyamán kiderült, a szerencsétlenséget gyufaélt játszó gyermekek idézték elő. Horváth Mariska öt éves kisleányt a nagyanyja gyufaélt küldte a boltba. Utközben a kisleányhoz csatlakozott egy kis barátnya. Hajdu József 4 éves fiú, akivel együtt megvetették a gyufát s hazafelé menve, bemekent játszani Guzmics Jánosnak az út mentén levő pajtájába. Kévs idő múlva lángok csaptak elő a pajtából, a két gyermek játék közben meggyújtotta a pajtában felhalmozott szalmát. A két gyermeket alig tudták kimenteni a lángtengerből. A tűzirtózás recsegéssel, ropogással átsapott a szomszédos melléképületekre, majd pedig Guzmics lakóházára. Itt a tűz még nem állott meg. Átsapott a szomszédos portákra s csakhamar egy egész sor ház és nagyszámú melléképület borult lángokba. Hét lakóház és mintegy husz gazdasági épület égett el. A kár óriási. Guzmics Jánosnál a kár 2400 korona, Bazsika Lajosnál 5400 korona, Sörös Lorincnél 4300 korona, Kulcsár Józsefnél 9000 kor., Varga Józsefnél 7000 korona, Táncoz Vincélnél 3000 korona, Nagy Istvánnál 1600 korona és Kovács Józsefnél 300 korona. A tűz lokalizálásának emberfeletti munkájában igazán dicséretre méltó önfeláldozással vett részt a lentii tűzoltóság s nagyrészt neki köszönhető, hogy az egész falu martalékaúl nem esett a pusztító lángokba. Annál indolensebben viselkedett a veszedelem alkalmával a lentikápolnai lakosok egyrésze, akiket — amint a lentii csendőrmester telefonálta — a csendőrségnek kellett kényszeríteni, hogy az oltásnál a tűzoltóknak segítkezzenek. Ezek közül harminc egyént fel is jelentettek a bíróságnál, mely példás büntetésben fogja őket részesíteni. Az elégett érték csak részben volt biztosítva.

— **Kitüntetett alsólendvai származású hirlapíró.** A Rendeleti Közlöny közli, hogy Pál (Pollák) Géza alsólendvai születésű fővárosi hirlapíró, tartalékos honvédszázost, hősi magatartásáért a király I. osztályú ezüst víztészéji éremmel tüntette. Hősi bravúrja után Pál Géza az uszoki szorosban orosz fogságba került s így a kitüntetésről még tudomása sincs. Kitüntetett kollegának az évekkel ezélt Alsólendván élt Pollák kékfestő-családból származik.

— **Tüntetés Lemberg visszafoglalásának öröme.** A világháboru legnagyobb jelentőségű győzelmének, Lemberg visszafoglalásának híre szerdán Alsólendva is ünnepi díszlőt öltött. Alig, hogy lapunk szerkesztőségéhez a kora reggeli órákban megérkezett a miniszterelnökség hivatalos távirata a nagy eseményről, a házakon megjelentek a nemzetiszínű lobogók s mindenfelé boldogságtól ragyogó arcu emberek csoportokba verődve tárgyaltak a szövetséges seregek nagy-szerű fegyvertényét. Este fél tíz óra tájban egy lelkes kis csapat tüntető körmenetet rögöntött s zászló alatt, a menet élén a helybeli tartalékkórház fentjéről sebesültjeivel, hazafias dalokat énekeivel járta be az utcákat. A tüntetők száma lépésről-lépésre folyton nőtt s csakhamar hatalmas embertömeg gyűzött végig a főbb utvonalakon. A tüntetők éltették a királyt, Vilmos császárt, a hadsereget s abcugolták az oroszokat és a többi ellenséges nációit. Amerre a menet elhaladt, kivilágított ablakok s az ablakokból kenderlobogató hölgyek köszöntötték a tüntetőket. Már 11 óra felé járt az idő, amikor a tüntetők hazakisérték a sebesült katonákat s a kórház előtt a sebesült hősök éltetése mellett szétoszlott a lelkes tömeg.

— **Tolvaj, aki a pénzt félti.** Vasárnap egy előkelően öltözött idegen érkezett bérkocsin Hévízre. Mikor, a kocsiból kiszállt, 700 koronát tartalmazó pénztárcáját a bérkocsis őrizetere bizta. A bérkocsis az esetet közölte egy ott időző csendőrrel, aki az előkelő idegent igazolásra szólította. Akkor derült ki, hogy az illető egy országosan közrétű zsebtolvaj, aki a 700 koronát is egy keszthelyi uriember zsebéből „emelte ki.” Letartóztatták.

— **Falun vagyunk, olcsón élünk.** Nagykanizsán, a megye legdrágább városában egy tojás ára tíz fillér, Alsólendván a tegnapi hetipiacon 3 darabot adtak 40 fillérért. Ilyen olcsó az élet falun.

— **A megyéspüspök és a vasárnapi munkaszünet.** Gróf Mik es János megyéspüspök még a mult év őszén kiadott X. számú pástorlelevelében közölte, hogy az egyházmegye a háborus viszonyokra való tekintettel minden hívének megengedi, hogy vasárnapokon és ünnepnapokon mezőgazdasági munkát végezzen. János püspök most közli hűveivel, hogy a mult évi felmentés a hánoru tartamára érvényben marad s felhatalmazza a plébánosokat, hogy vasárnapokon és ünnepeken a miséket a kora reggeli órákban tartsák meg egészen a csépiés befejezéséig. Felhívja továbbá a főpásztor a plébánosokat, hassanak minden rendelkezésre álló eszközzel oda, hogy a hívők vasár- és ünnepnapokon a korcsmázás és mulatozás helyett szentlejk minden percüket a föld megművelésére, a fiataliságot és a vakációzó diákságot pedig buzdítsák arra, hogy az ünnepi istentisztelet után siessenek a hadban levő családok elhagyott házanépének, még akár ingyenes munkával való segítségére. Mik es püspök atyai intelmel és buzdításai bizonyára termő talajra találnak a hívők lelkében.

— **Állatbetegségek a közelben.** Zalavármegye törvényhatóságú főállatorvosának jelentése szerint Alsólendva közelében a következő helyeken grasszálólag ragályos állatbetegségek: Lentii községben lépfene, Redics, Lentii, Kíssiget községében száj- és körömfájás, Muraszerdahely, Lentikápolna községében sertésorvadás s Bányavár községben sertésvész.

— **Hányadik már a hadüznet?** A mai napig a hadviselő államok éppen husz hadüznetet váltottak egymással, vagyis az olasz hadüznetet a huszadik eppen a háboruban. A hadüznetek sora a következő: Julius 28-án Ausztria-Magyarország küldött hadüznetet Szerbiának; augusztus 1-én Németország Oroszországnak; augusztus 3-án Németország Franciaországnak; augusztus 3-án Németország Belgiumnak; augusztus 4-én Angolország Németországnak; augusztus 5-én Ausztria-Magyarország Oroszországnak; augusztus 6-án Szerbia Németországnak; augusztus 11-én Montenegro Ausztria-Magyarországnak; augusztus 11-én Montenegro Németországnak; augusztus 11-én Franciaország Ausztria-Magyarországnak; augusztus 23-án Japán Németországnak; augusztus 25-én Ausztria-Magyarország Japánnak; augusztus 28-án Ausztria-Magyarország Belgiumnak; november 2-án Oroszország Törökországnak; november 5-én Franciaország Törökországnak; november 5-én Angolország Törökországnak; november 7-én Belgium Törökországnak; november 7-én Szerbia Törökországnak; május 24-én Olaszország Ausztria-Magyarországnak.

— **A mai háborus világ szenzációi közt** valóban senki sem nélkülözheti egy jó napilap tájékoztatását. Azért szinte felesleges is a félévi forduló alkalmából felhívni t. olvasóközönségünk figyelmét a „Pesti Hirlap”-ra. Magyarországi legkedveltebb napilapja az európai harcteréken — kivétel nélküli — külön tudósítókat tart. Ez teszi lehetővé, hogy a „Pesti Hirlap”-nak van legtöbb szakszerű és érdekesítő módon megírt harctéri tudósítása. De ez nincs a lap egyéb tartalmának rovására, mert a Pesti Hirlap minden rovata élénk és változatos. Oly igazság ez, a melyet a megvár olvasóközönség regem ismer s azért még csak azt kívánjuk kiemelni, hogy a Pesti Hirlap előfizetői egész csomó, gazdag tartalma és pompás kivitelű képes hetilapot kedvezményesen áron rendelhetnek meg. Oly előny, melyben más napilap előfizetői nem részesülhetnek. A „Pesti Hirlap” előfizetési ára egy hóra 2 kor. 80 fillér, két hóra 5 kor. 60 fillér, negyedévre 8 korona. A „Divatszalon”-nal együtt negyedévre 10 K 50 fill. „Az Érdekes Ujság” c. nagyterjedelmű, pompás kiállítású képes hetilapja együtt negyedévre 11 K 50 fillér, félévre 23 korona. A „Képes Ujság” c. új szépirodalmi képes hetilapja együtt negyedévre 10 K 50 fill., félévre 21 kor. A négy lap együtt megrendelve negyedévre 16 kor. 50 fillér. Az előfizetési pénzeket legcélszerűbb postautalványon küldeni meg a kiadóhivatalnak (Budapest, V., Vilmos császár-út 78.), mely a megrendelt lapokat a harcterén levő előfizetőknél is pontosan megküldi, ha közlik vele a tábori posta számát.

— **Megkezdik az aratást.** Alsólendva vidékén már holnap megkezdik az aratást. Az ősz-szes gabonaművek az egész vidéken igen szépek s mindenben igen jó termés ígérkezik. Ugyancz áll a konyhakerti ültvényekre is.

— Tíz hónap után adott életjelt magáról. Horváth Imre tart. katonája, volt alsólendvai postakocsi és sürgőykihirdető, tíz hónappal ezelőtt, szeptember elején orosz fogságba került. Azóta nem adott életjelt magáról. Tegnap végre levelet kapott tőle Lendvahosszúfaluban lakó aggódó feleségé, melyben Horváth azt írja, hogy Rozdolnae-ban tartózkodik, jól van és egészséges. Azt írja Horváth, hogy már tizenkét levelet küldött a feleségének, de választ nem kapott. A levelek nyilván elvesztek a hosszú úton.

— A cséplési eredmények kötelező bejelentése. A kormány elrendelte, hogy ez elcsépeit buza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabmennyiséget a községek előjáróságainál be kell jelenteni. Erre a célra nyomtatott levelezőlapokat fognak a községek a gazdák rendelkezésére bocsátani. Aki a bejelentést elmulasztja, a törvény 2 hónapi elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel sújtja.

— Jutalom megszökött hadifoglyok kézrekerítéséért. A belügy miniszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét a legszelebb körben leendő közhírről végtértesítette, hogy mindazok, akik szökevény hadifoglyokat közvetlenül elfognak, valamint azok, akik oly adatokat juttatnak a közbiztonsági közegek, vagy a katonai hatóságok tudomására, amelyek megszökött hadifoglyok kézrekerítését teszik lehetővé, a hadügyminiszter részéről 10—25 korona jutalomban részesülnek. A kiütött jutalomnak az erre igényel bírók részére legjobb belátás szerint és minden további jogorvoslat kizárása mellett leendő kiutalására az a katonai parancsnokság illetékes, amelynek területén fekszik az a hadifoglyállomás, amelyből a szökés történt.

Az Érdekes Újság legújabb száma azt mutatja be, hogy milyen lesz ezután Az Érdekes Újság. Terjedelmében majdnem kétszer akkora, mint eddig, főlélezerve mindazokat a régen megkedvelt hasznos és szórakoztató mellékleteket, melyek a háborús felvétel sokasága miatt kényseresebbé kiszorultak és gazdagodva egész sor illusztrált cikkek, melyek további vonatkozásban vannak a világháborúval, de föltétlenül igény tarthatnak a magyar közönség érdeklődésére. Hogy „Az Érdekes Újság” egyetlen ugrással oly nagy mértékben növeli terjedelmét, annak okait talán nem is kell bővebben kifejezni. Mentül előbbre haladunk a világháborúban s mentül inkább torlódik a nagy események, annál fájdalmasabban ezerte Az Érdekes Újság, hogy ha lelkiismeretesen akarja kiszolgálni a művelt magyar közönségnek mindenre kiterjedő érdeklődését, nem ferhet el az eddigi szűk keretében, mert a háború torlódó érdekességeinek bemutatását nem lehet korlátozni, viszont az elengedhetetlen háborús anyag bemutatása lassankint elnyom és kiszorít minden egyébét, aminek egy jól szerkesztett, a közönség minden igényeivel számoló újságban hiányoznia nem szabad. Kényelmetlennek kellett éreznie a szűk terjedelmét és hetenkint fájó szívvel kellett lemondania olyan érdekes és közérdekű anyag közléséről, mely kétségtelenül nagyon érdekli a közönség szélesebb rétegeit. Úgy érezte, hogy majdnem kétszer akkora terjedelmére van szüksége, ha igazán teljes, a háború túl minden érdekes és jelentős eseményről beszámoló illusztrált heti lapot akar a közönségnek nyújtani és legeset ohaj tartani azokról a felkötött érdeklődéssel, melyet éppen a háborúvilágháború fejlesztett minden művelt magyar polgárban. Az Érdekes Újság nagy közönsége, amely ismeri a lap folytonos tökéletesítéseére irányuló törekvést és ismeri kipróbált megbízhatóságát is, inkább fog nehány fillérrel többet adni, ha ennek ellenében abban a helyzetben lesz, hogy Az Érdekes Újság a mai nap majdnem kétszer akkora terjedelemben, összes régi mellékleteinek fejlesztésével és új rovatokkal gazdagítva kaphatja meg hetenkint. Mindössze hat fillérrel lesz drágább Az Érdekes Újság 24 fillér helyett 30 fillér, de ennek ellenében kétszer akkora lapot kap a közönség. Egyébként Az Érdekes Újság ismét szenzácios pályázatok hirdet több, mint 5000 korona összegben. Az Érdekes Újság előfizetési ára egy negyed évre 350 kor., fél évre 7 kor., egész évre 14 korona. Egyes példány ára 30 fillér. Az Érdekes Újság kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

— Jutalom a sebesültek fegyvereiért. A hadsereg főparancsnokság a hadügyminiszteriummal egyetértőleg elrendelte, hogy mindazon katonák, akik sebesülések dacára fegyvereiket a rajonból a legközelebbi tábori vagy tartalékkórházig visszahozzák, pénzbéli jutalomban részesítenődök. E pénzbéli jutalom, ha a sebesült szuronyal együtt hozza vissza fegyverét: 10 korona, ha szurony-nélkül, ug 8 korona. Ezen összegeket azon tábori vagy tartalékkórház fizeti ki, ahova a sebesült a fegyverét visszahozta.

— Megszökött hadifoglyok. A Nagykanizsa melletti sánci uradalomban orosz hadifoglyok dolgoznak. Közülük a héten hárman megszöktek. Most körözik őket.

— Az áruló bankó. Czimondor József rovtomultu marcali házi szolgálta múlt héten Keszthelyen egy százkoronás bankjegyet akart felváltatni egyik takarékpénztárban. A takarékpénztárban egyik tisztviselőnek gyanus volt a dolog s rendőrt hívott. Czimondor hosszas vallatás után

beismerte, hogy rablás útján szerzett előző nap 600 koronát s abból való a bankó. Keszthely és Balatonszentgyörgy között kirabolit egy földmivest. Letartóztatták.

— Levágja lábát a vonat. A Nagykanizsáról Szombathely felé menő tehervonaton kedden borzalmas szerencsétlenség történt. Ruzsics József 28 éves nagykanizsai vasutas a vonat felülésében elaludt s Gyöngyösszállás állomásnál a robogó vonat kerekei alá bukott. A kerekek egyik lábát tőből lemetstették. A szerencsétlen vasutast Szombathelyre szállították, ahol a kórházban helyezték el.

AZ. ORSZÁG-VILÁG. * A mai nehéz viszonyok között, mikor a lelkeket annyi aggodalom űli meg s mikor minden kíváncsi érdeklődés a legnagyobb fokra van felcsigázva minden iránt, ami a haboruval összefügg, latjuk csak egy képes lapnak nagszerű működését s szükségességet, ha hivatása magaslátan áll. Az „Ország Világ” ez a régi kedvelt képes lapunk kettőzött bugalommal teljesíti e teren kötelességét olvasóival szemben. Harctéri fényképes színbelen szebb felvételék tőmgevel latjuk el a lapot. Bemutatja a modern hadi-éses minden eszközet, melyet a szárazon, vizen, levegőben vagy víz alatt igénybe vesz. Hozza gyönyörű kiállításban a hősi halált haltak, sebesültek, foglyok és kiütetett hőzők arcképeit, magval katonai családok arcképsarokát, a különféle ezredek vezetőit, tulajdonosi alkutásuk idejétől, a megfelelő történelmi leírás kíséretében. Közül tábori leveleket, sőt. Mindezt anélkül, hogy a többi esemény ismeretlenség és bemutatását e mutasztana froladmi műveje e ökelő. Munkatársainak számaria: Nyomatái kiállításra előrangú.

Előfizetési ára egész évre 16 korona, negyedévre 4 korona. Kiadóhivatala: Budapest V., Hold-utca 7. — Az Ország-Világ előfizetőinek ügykor pompás Almanachot ad ajándékba, melyet minden újonnan belepő előfizető is megkap.

— Olaszország legújabb háborús térképe megjelent. Tartalmazza Olaszországot s az osztrák-olasz határvidéket erődjének, vízeinek s minden valamirevaló helységének feltüntetésével. Minden újság-olvasó embernek nélkülözhetetlen. A nagy kiadás 1 korona, a kisebb kiadás 30 fillér. Kapható Balkányi Ernőnél Alsólendván.

Szerkesztői üzenetek.

K. Katca, Vác. Csekély javítással közöljük egyik közeli számunkban.

Szepezd. Tárcával bőven el vagyunk látva, de mi helyt módunkban áll, sorát ejtjük az Ön doigának. Addig tessék cikkeikkel megpróbálkozni.

Egy óra reklámképpen!

Aki ingyen akar egy órát, még hozzá elegáns precíziós órát urak vagy hölgyek részére választás szerint, írjon azonnal a címre Uhrenhaus Fr. SCHMIDT Prag, Weinberge.

(SISAL)

„Manilla“ kéveközősineg aratógéphez

ELSŐRANGU MINŐSÉG 100 kilogrammonként cca 2 kg.-os gombolyagokban 280.— korona.

MÁSODRANGU MINŐSÉG 100 kilogrammonként 12—30 kg.-os gombolyagokban 250.— korona.

KÉVEKÖTÉL

MANILLA kender zsinorból saját csülkös 1000 darab . . . 18.— kor.

Ugyanaz facasatos . . . 20.— kor.

KÉVEKÖTÉL juttafonálból

facasatos 1000 drb., 140 hosszu, 15 kg. sulyban . . . . . 24.— kor.

Mintával készséggel szolgál. . . . . 10—12

SINGER MÓR V. ÖZV. ÉS FIA

kender- és juttaruk, gabonás és szalmazsák, pakciók és mindenemű gazdasági kő-látogató, hirtelmen gyártó rakarra, Perzsa-szőnyegek bélozatala. — Levélbél megkeresésre megtehető vá-aszt-kor árajánlati küld

GYŐR, Dr. Kovács Pál-utca (Tejfeles-utca) 1.

Négy darab jó állapotban levő kutsó átfurva és jól vasalva eladó Freyer Fülöpnél, Alsólendva.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a KAISER-féle Mell-Karamella három fenyővel

Köhöges rekedtség, hurrut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért kapható Alsólendván Fuss F. Nándor gyógyszerüzében.

A t. Vendéglős uraknak

figyelmükbe ajánlom, hogy a legjobb minőségű s legszebb papir-szalvétát

akármily mennyiségben, cinyomással vagy anélkül, a legolcsóbb árban szállítom.

Balkányi Ernő, Alsólendva.

• Mutatványszám ingyen!

„JÓ PAJTÁS” a legkedvesebb képes gyermeklap.

Kiadóhivatal: FRANKLIN-TÁRSULAT Budapest, N. Egyetem-utca 4. Előfizetni lehet a kiadóhivatalban és minden Képgyűjtőkönyvtárban. Előfizetési ára negyedévre: 2k. 50f.

• Mutatványszám ingyen!

Egy jó magaviseletű, lehetőleg 2, vagy 3 fősőbb (polgári) iskolát végzett fiiu :: nyomdász-tanulónak :: évenként emelkedő fizetéssel felvétetik Balkányi Ernőnél :: Alsólendván. ::

Előfizetőink
ingyenes hirdetés
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetőink
ingyenes hirdetés
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHERI JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BLAU SANDOR vasuti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfősrúti- és készruha-üzlete. Nagy raktár uri-divatú cikkeiben.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut, Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasuti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS babsütő és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER LIPÓT norinbergi-, díszmű-, üveg-, porcellán-, vegyész- és csemegekereskedése.

Özv. FARAGÓ ISTVANNÉ borbély- és fodrász.

FEHÉR ANTAL köröm- és kocsikovács.

FUCHS JÁNOS borbély- és fodrász. Főut.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, csemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GROSZ FERENC berkocsi-vállalata. Kényelmes berkocsi mindenkor rendelkezésre áll.

GÖNCZ GABOR pékmester

Özv. GALLITS TAMASNÉ keményseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

HEGEDÜS SÁNDOR bútor- és épület-asztalos. Kész bútork és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DÁVID szállítási (spéciteur) vállalata

LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN óras és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst arukban.

Elvállalja vasgyűrűk arannyal való bélelését.

MAURER FERENC szobafestő és mazoio.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gáz-, asági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos.

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője

NÉMETH PAL építő- és géplakatos.

NEMETH ERNŐ borbélyüzlete Főut, Beck-f. házban

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-árúda.

PERKÓ VENDEL hentes-áru-üzlete a Főuton.

„SCHRANTZ-ÁRUHAZ” (Alsólendva, Templom-tér, dr. Filkor-féle ház) legelőcsőbb bevásárlási forrás rőfős-, rövid- és divat-áru-cikkeiben.

REICHENFELD LAJOS mészáros és hentes. Főut

SIPÓS DANIEL esőrendű uriszabó (Főut).

SIMONKA JÁNOS szíjgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus. Elvállalja varrógépek és kerékpárok javítását.

Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester

SCHÖN JENŐ vegyész- és bőrkészítése a vasuti állomás átellenében.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERSZTENYÁK ISTVÁN kőfaragó és szobrász. Kész sírkőraktár, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyenelad fás és zöld szőlőoltványokat a legjobb bor- és esemege-fajokban

WORTMAN BENŐ rőfős- és divat-áru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divat-árukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSOHN HENRIK központi kávé.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszúfalu.

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédics.

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JÓZSEF vendéglős Lendvasárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

EPPINGER SALAMON és FIA kereskedése Csesztreg.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJÓK kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédics.

FÖLDES MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GÉZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCH MÁNÓ vendéglős Rédics.

FRIEDRICH JÓZSEF gabonakereskedő Belatinc

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GAAL SÁNDOR molnár Rédics.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVATH MÁRTON bádógosmester Belatinc.

HERZFELD MÓR kereskedő Celldömök.

HERZ MÓR kereskedő Velemér (Vasm.)

JERICIS IVAN ácsmester és kutszivattyu-berendezési vállalkozó Murahely.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorac (Vas-m.)

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Göntérháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPÓT mész-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KRALI MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVÁN vendéglős Rédics

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

KÓSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVÉNYÁK VINCE borbély Lendvasárhely

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvasárhely.

MAYER JAKAB kereskedő Muraszerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztmarton

NEMETH ISTVÁN eserepes-m. és tetőfedő Resznek

POLLAK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsin.)

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKÓ FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsikovács-mester Nemesnép.

PFANCLTER KÁROLY a „Vigadó” bérlője Igló.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksan.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCSCSIS ISTVÁN vendéglős Siófok

SPIEGEL ADOLF vendéglős Völgyifalu.

SBÜL KÁROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPÓT bútorkereskedő Varasd.

SABJANICS MÁRTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjánfalva.

SALAMON JÁNOS molnár Lovaszi.

SZABO FERENC cipész Lendvasárhely.

SZOCSEK LAJOS cipész Csesztreg

SZABÓ LAJOS vendéglős Resznek.

STIMECZ ANTAL kereskedő Felsőszemenye.

TURNAUER BLA kereskedő és vendéglős Murarév

TÓKA LAJOS műmalma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatinc.

„VADÁSZKÜRT” nagyszállóda Budapest.

VARGA JÓZSEF vendéglős Lendvasárhely.

VASS GÉZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNÁC sűrkereskedő Ujpest.

WOLFARTH LAJOS mérnök Muraszombat

WEISZENSTERN IGNÁC vendéglős Bántornya.

WEINSTINGL JAKAB gőzmalma Göntérháza.

Az olasz háború térképe

Ára 1 korona

Tartalmazza az összes helységeket,

folyókat, hegyeket, erődítéseket stb.

Kapható:

Balkányi Ernő üzletében

Alsólendván.

Gyönyörű illusztrációk!

A most folyó világháborúnak valószínűleg szenzációját képezi az a folyóirat, mely 32 oldal terjedelemben, gyönyörű illusztrációkkal

24 fillér

A füzetek hetenkint egyszer jelennek meg!

A füzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendván.

Érdekfeszítő olvasmányok!

A Világháború Képes Krónikája

Mesésen olcsó árért!

címmel jelenik meg. Minden füzethez Jókainak a »Jövő század regénye« c. művéből egy iv van csatolva, azonkívül műmellékletek.

Egy-egy füzet ára csak **24 fillér!**

24 fillér